M/P ENT – 114

Seat No.	

Total No. of Pages : 12

M.Phil./Ph.D. Entrance Examination, October - 2021

MARATHI

Day and Date : Thursday, 21/10/2021 **Total Marks : 100**

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon.

Instructions :
1) All questions are compulsory.
2) Each question carries 2 mark.
3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.
5) Follow the instructions given on OMR sheet.
6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
7) Only non programmable calculators are allowed.

1) वि रचनावादाच्या मुळाशी कोणत्या तत्त्वज्ञाचा विचार केंद्रस्थानी ठेवला जातो?

अ) नित्शे
ब) देरिदा
क) हायडेगर
ड) हुसर्ल

2) अतिवास्तववादामध्ये कोणता घटक महत्त्वाचा आहेत?

अ) अतिशयोक्ती
ब) प्रखर वास्तव
क) कल्पकता
ड) सौंदर्य

3) सामाजिक कल्याण आणि सामाजिक नैतिक मूल्य संवर्धन हे कोणत्या संशोधनाचे अंतिम ध्येय असते?

अ) वाङ्मयीन संशोधन
ब) सामाजिक संशोधन
क) रचनात्मक संशोधन
ड) सांस्कृतिक संशोधन

P.T.O.

4) ‘गोरखनाथ चरित्र आणि परंपरा’ हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

अ) अमरनाथ
ब) वि.भि.कोलते
क) रा.चिं.ढेरे
ड) इरावती कर्वे

5) प्रायोगिक संशोधन पद्धती कोणत्या ज्ञानशाखेत वापरली जाते?

अ) विज्ञान
ब) कला
क) सामाजिक
ड) भाषा

6) उत्तरआधुनिकतावाद खालीलपैकी कोणत्या विद्वानांच्या विचारातून वाढीस लागला?

अ) कार्ल आणि युंग
ब) मार्क्स आणि एन्गेल्स
क) कांत आणि कॉलिंगवूड
ड) नित्शे आणि हायडेगर

7) ‘रत्नकलाचरित्र’ हे प्रेमकाव्य कोणी लिहिले आहे?

अ) रघुनाथ पंडित
ब) रमावल्लभदास
क) लोलिंबराज
ड) शिवकल्याण

8) ‘भारतीय साहित्यशास्त्र’ या ग्रंथाची रचना कोणी केली?

अ) ना.सी.फडके
ब) ग.त्र्य.देशपांडे
क) वि.स. खांडेकर
ड) ग.त्र्य. माडखोलकर

9) कोकणीच्या विविध बोलींचे सर्व्हेक्षण कोणी केले आहे?

अ) ए.एम.घाटगे

ब) काका कालेलकर

क) गणेश देवी

ड) कृ.पा.कुलकर्णी

10) इंग्रजी भाषा कोणत्या भाषाकुलातील आहे?

अ) आफ्रिकन

ब) इंडो–युरोपियन

क) जर्मनीक

ड) रशियन

11) समाजशास्त्रीय समीक्षापद्धतीची सुरूवात कोणत्या संशोधकापासून झाली?

अ) हिप्पोलिन तेन

ब) मार्क्स

क) हेगेल

ड) बाख्तिन

12) ग्रिअर्सन यांच्या 'भारताचे भाषिक सर्व्हेक्षण' या प्रकल्पाअगोदर भारतीय भाषांच्या सर्व्हेक्षणाचा प्रयत्न कोणी केला?

अ) व्येंकर

ब) ग्रिअर्सन

क) मेजर कॅन्डी

ड) कॅरी

13) काही आदिबंध हे अदृश्य असतात, असे कोण म्हणाले?

अ) म.सु.पाटील

ब) गंगाधर पाटील

क) पु.शि.रेगे

ड) गंगाधर गाडगीळ

14) 'धर्मामृत' या गद्य ग्रंथाची रचना कोणी केली आहे?

अ) जिनदास
ब) कविन्द्रसेवक
क) चिमणापंडित
ड) गुणकीर्ती

15) 'मातावळ' हा लोकसाहित्यविषयक ग्रंथ कोणी लिहिला आहे?

अ) मधुकर वाकोडे
ब) द.ग.गोडसे
क) सरोजिनी बाबर
ड) रा.चिं. ढेरे

16) सामान्यत: ज्या भाषाना लेखन परंपरा नाही, जे आपल्या अस्तित्वात केवळ मौखिक परंपरेवर अवलंबून असतात, अशा भाषाभेदांना काय म्हणतात?

अ) मौखिक भाषा
ब) बोली
क) प्रादेशिक भाषा
ड) लिपी भाषा

17) साहित्य, संगीत, शिल्प, वास्तू, चित्र इत्यादी कलांचे प्राणभूत तत्त्व कोणते?

अ) सौंदर्य
ब) ज्ञान
क) भक्ती
ड) उपदेश

18) वसाहतोत्तर वादाच्या सिद्धान्ताची मांडणी करणारे भारतीय टीकाकार खालीलपैकी कोण आहेत?

अ) होमिभाभा

ब) गायत्री चक्रवर्ती

क) रवींद्रनाथ टागोर

ड) भालचंद्र नेमाडे

19) 'कलेसाठी कला' या संकल्पनेचा उद्गाता कोण आहे?

अ) वर्डस्वर्थ   ब) एच.डी.टेन

क) वाल्टर पेटर   ड) ऑस्कर वाईल्ड

20) विवेकसिंधूचा रचनाकाळ खालील पैकी कोणता आहे?

अ) इ.स. 1178   ब) इ.स. 1188

क) इ.स. 1210   ड) इ.स. 1209

21) 'मुस्लीम महार' हे आत्मचरित्र कोणी लिहिले आहे?

अ) इब्राहीम खान   ब) हुसेन जमादार

क) राजन खान   ड) सय्यद हुसेन

22) 'राधामाधवविलासचंपू' या ग्रंथाचे संपादन कोणी केले आहे?

अ) रा.चिं.ढेरे   ब) वि.का.राजवाडे

क) यु.म.पठाण   ड) य.खु.देशपांडे

23) वास्तववादाच्या स्पष्टीकरणासाठी तीन पडद्याचे रूपक कोणी वापरले आहे?

अ) बाल्झाक   ब) हेनरी जेम्स

क) इब्सेन   ड) झोला

24) जर्मनीमध्ये बोली भूगोलांतर्गत पहिले बोली सर्व्हेक्षण कोणी केले?

अ) जोर्ज बेकर   ब) डेविस

क) फ्रान्सिस   ड) पेडल्सन

25) आकडेमोड, तालीकीकरण, वर्गीकरण, निर्देशांक, पाय चार्ट, हिस्तोग्राफ हे शब्द कोणत्या संशोधन पद्धतीमध्ये वापरले जातात?

अ) संख्याशास्त्रीय संशोधन   ब) समाजशास्त्रीय संशोधन

क) मानसशास्त्रीय संशोधन   ड) गुणदर्शक संशोधन

26) चक्राकार गतीच्या सिद्धान्त (सायक्लिक थेअरी) कोणत्या इतिहासशास्त्रज्ञानी मांडला?

अ) हिप्पोतीन तेन   ब) विको

क) कॉलिंगवूड   ड) स्पेन्गलेर

27) 'निळा पक्षी' हे अनुवादित नाटक कोणी लिहिले आहे?

अ) ज्योती लांजेवार   ब) रा.ग.गडकरी

क) रत्नाकर मतकरी   ड) साने गुरूजी

28) शिलालेख, ताम्रपट, सनदा, नाणी, शासनाकडील दफ्तरखाण्यातील अहवाल ही साधने कोणत्या संशोधन पध्दतीमध्ये वापरली जातात?

अ) सामाजिक संशोधन

ब) सर्वेक्षण संशोधन

क) हस्तलिखिताचे संशोधन

ड) ऐतिहासिक संशोधन

29) 'सब्जेक्शन ऑफ वूमन' या ग्रंथांत विवाहसंस्था व पुरुषसत्ताक मूल्य व्यवस्थेला कोणी प्रश्नांकित केले आहे?

अ) व्हर्जिनिया वुल्फ   ब) सिमोन दि बोव्हा

क) जॉन स्टूअर्ट मिल   ड) केट मिलेट

30) मुद्रणकलेचा शोध लागेपर्यंत पाश्चात्य देशात लाकडी पट्ट्यांचे पुस्तक तयार करीत त्यास काय म्हटले जाते?

अ) वुड् बुक   ब) हार्न बुक

क) डेस्क बुक   ड) टेबल बुक

31) कोणत्या लेखिकेने आपल्या साहित्यात पुरुष पात्रांना जाणीवपूर्वक गौणत्व दिले आहे?

अ) पद्मजा फाटक ब) गौरी देशपांडे

क) प्रिया तेंडूलकर ड) मेघना पेठे

32) माणसाने समाजाचा सदस्य म्हणून संपादित केलेले ज्ञान, श्रद्धा, विश्वास, कला, कल्पना, नीती तत्त्वे, रूढी–परंपरा या सर्वांचा समावेश कोणत्या संकल्पनेत करता येईल?

अ) संस्कृती ब) साहित्य

क) समाज ड) वर्ग

33) मानवाचे मुलभूत एकाकीपण चिंता, भीती या गोष्टी कोणत्या वाङ्मयीन वादात महत्त्वाच्या मानल्या गेल्या आहेत?

अ) नवमतवाद ब) वास्तववाद

क) अतिवास्तववाद ड) अस्तित्ववाद

34) 'घरकामास उत्पादक श्रममूल्य आणि अपत्य निर्मिती ही एका अर्थाने पुरवठ्याचे काम आहे. त्यालाही मूल्य असले पाहिजे.' हा विचार कोणत्या स्त्रीवादात मांडला गेला?

अ) अमेरिकन स्त्रीवाद ब) जहाल स्त्रीवाद

क) मार्क्सवादी स्त्रीवाद ड) भारतीय स्त्रीवाद

35) आधुनिकते नंतरची समाजाची सर्वसाधारण अवस्था कोणत्या संकल्पनेत मांडली गेली आहे?

अ) नव आधुनिकता ब) आधुनिकता

क) प्रागतिकता ड) उत्तर आधुनिकता

36) 'दलित साहित्याचे सौंदर्यशास्त्र' हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे?

अ) म.सु. पाटील ब) शरद पाटील

क) गंगाधर पानतावणे ड) रा.ग.जाधव

37) विसाव्या शतकातील सर्वात महत्वाचा देशीवादी विचार 'हिंदस्वराज्य' या गांधींच्या पुस्तकात मिळतो असे कोणी म्हटले आहे?

अ) भालचंद्र नेमाडे
ब) अशोक बाबर
क) वासुदेव सावंत
ड) गणेश देवी

38) ज्या पॉल सार्त्र, अल्बेर कामू, सोरेन कीर्केगार्ड या विचारवंतांची नावे कोणत्या वाङ्मयीन वादाशी संबंधित आहेत?

अ) अभिजातवाद
ब) अतिवास्तववाद
क) सौंदर्यवाद
ड) अस्तित्ववाद

39) स्त्रीवादी विचारसरणीचा पुरस्कार करणारे 'मुलगी झाली हो' हे नाटक कोणी लिहिले आहे?

अ) ज्योती म्हापसेकर
ब) प्रिया तेंडूलकर
क) विद्या बाळ
ड) योगिनी जोगळेकर

40) 'पाताळकांड रामायण' ही ग्रंथरचना कोणी केली आहे?

अ) एकनाथ
ब) वेणाबाई
क) कान्होत्रिमलदास
ड) लोलिम्बराज

41) खालीलपैकी साहित्यशास्त्राविषयी कोणता ग्रंथ स.रा.गाडगीळ यांनी लिहिला आहे?

अ) अभिनव काव्यप्रकाश
ब) रसचर्चा
क) रसविमर्श
ड) काव्यशास्त्रप्रदीप

42) कोणाच्या आक्रमणाला 'खालसियांची धाडी' असे महानुभाव पंथात म्हटले गेले आहे?

अ) अल्लाऊद्दिन खिल्जी
ब) मलिक काफूर
क) चंगेजखान
ड) इस्लामी आक्रमण

43) ''द्रौपदीचे सत्त्व माझ्या, लाभू दे भाषा शरीरा'' असे कोणी म्हटले आहे?

अ) विं.दा.करंदीकर ब) पु.शि.रेगे

क) बा.सी.मर्ढेकर ड) वि.वा.शिरवाडकर

44) का.बा.मराठे यांनी 'कादंबरीची कीड' असे कोणत्या कादंबऱ्यांना म्हटले आहे?

अ) ऐतिहासिक ब) रहस्यप्रधान

क) रीतीप्रधान ड) पौराणिक

45) 'माणूस नावाचा बेटा' ही दीर्घकथा कोणी लिहिली आहे?

अ) चि.त्र्य. खानोलकर ब) किरण नगरकर

क) मनोहर तल्हार ड) जी.ए. कुलकर्णी

46) 'कलात्मक, सौंदर्यवादी अशी खोटी लेबले लावल्याने मराठी अभिरुचीची अतोनात दिशाभूल झाली.' हे कोणत्या समीक्षकाचे मत आहे?

अ) दि.के.बेडेकर

ब) भालचंद्र नेमाडे

क) रंगनाथ पठारे

ड) शरदचंद्र मुक्तिबोध

47) खालील पैकी कोणत्या संशोधकाने महानुभाव साहित्याचे प्रारंभी संशोधन केले?

अ) वि.ल.भावे ब) रा.श्री.जोग

क) वि.भि.कोलते ड) सुहासिनी इर्लेकर

48) सकळा लिपी कोणत्या महानुभाव लेखकाने निर्माण केली?

अ) म्हाइमभट ब) रवळोव्यास

क) दामोदर पंडित ड) केसोबास

49) 'सूचींची सूची' हा संदर्भ ग्रंथ कोणी लिहिला आहे?

अ) अ.का.प्रियोळकर ब) शं.ग.दाते

क) मु.श्री.कानडे ड) सु.रा.चुनेकर

50) मुख्यात्र्यांची कैफियत हा निबंध कोणी लिहिला आहे?

अ) के.ना.वाटवे ब) अशोक केळकर

क) रा.श्री.जोग ड) स.रा.गाडगीळ

⊖⊖⊖

Rough Work

Rough Work